

mu premoženju, ki je bilo pridobljeno na nepravni način. Pred 450 leti je prinesel nek Indijec v Benetke dijamant, ki so ga cenili na 14 milijonov Din radi modre barve, v kateri se je lesketal. Pa je bilo nekaj posebnega s tem dijamantom. Vsakemu svojem lastniku je prinesel nesrečo. Prvi je umrl na kugi, zadnji pa se je z usodnim dijamantom vred potopil dne 16. aprila 1912 na velikem parniku »Titanic«. Tako usodno utegne postati za človeka sploh vsako premoženje. Ko človek začne preveč hlepeti po premoženju, ko se ga začne preveč oklepiti, začne postajati nesrečna njegova duša, začne postajati kakor zastrupljena, postaja neznačajna, skvarjena, dokler nazadnje čisto ne propade, propade za večno. Sv. apostol Pavel pravi: »Kateri hočejo postati bogati, se zapletejo v zanke satanove in vržejo dobro vest od sebe.« Kakor iz življenja so te besede! Kolikokrat postane človek radi denarja nepošten, nekrščanski pri svojem delu, pri svoji obrti, pri svojih kupčijah, pri vsakem svojem koraku. Kako ljudje ravno radi denarja prestopajo vse božje zapovedi od prve do desete! To je potem ona lakamnost, ona pohlepnost po denarju, ki jo sv. pismo čisto po pravici imenuje malikovalstvo, ker se radi denarja človek ne zmeni več za Boga in njegove zapovedi, temveč napravi denar za svojega malika, za svojega boga. To je potem oni denar, ono premoženje, nad katerim je Kristus izrekel svoj »gorje«. In ga je izrekel po pravici! Saj se človek, ki je svoj denar dobil na tak način, ne more zveličati. Če Kristus pravi, da ni rešitve, dokler človek ne poplača zadnjega vinarja, kako naj se zveliča človek, ki ima na svoji vesti krivične tisoče, dokler vsega ne popravi. Zato pa je lahko rekel Kristus, da lažje pojde kamela skozi šivankino uho, kakor pa bogatin skozi nebeška vrata. Velja o takem premoženju Kristusovo »gorje« tudi zato, ker tako premoženje nima obstanka. Tako je zapretil takemu krivičnemu premoženju Bog že v stari zavezi in pregovor tudi pravi, da krivično premoženje redkokedaj pride do tretjega dediča. Življenje, ki je napravilo ta pregovor, izpričuje skoro vsak dan njegovo resničnost.

Obsoja Kristus drugič ono premoženje, ki ga človek rabi na nepravni način. Nek nemški mladinski list je pred kratkim priobčil dvoje poročil s pripombo »brez razlage«. Prvo poročilo se glasi: »List »Uha«, ki izhaja v 100.000 izvodih, je razpisal vprašanje, kaka sredstva rabijo ženske za svojo lepoto. Prišlo je na to vprašanje vse polno odgovorov. Ena pravi: »Jaz rabim za lase surova jajca, za čelo in obraz oljčno olje. Druga piše: Jaz si namažem obraz na tanko z beljakovino, katero mi moj mož posuši s pahljačo. Nato pride še ena plast beljakovine, ki si jo izmijem s svežo smetano in oljem. In tako podobno se glasijo ti odgovori naprej.« Drugo poročilo pa je: »V hiši Kraljevičeva ulica št. 8 so našli včeraj za-

strupljeno s plinom 37letnega trgovskega nastavljenca H. B., njegovo 34letno ženo in 15letno hčerko. Kakor je razvidno iz pisma, ki ga je zapustil H. B., so vsi trije šli v smrt sporazumno radi velike bede, v kateri so zadnji čas živeli.« Kaj ne, pretresljiva slika človeške otopelosti in neusmiljenosti. Žalibog, da se ta slika danes tolikokrat ponavlja. Na eni strani se razsipa denar za nespamet, se rabi za strast, razuzdanost, za nezmernost, da se od nje kvari in uničuje človeško zdravje, na drugi strani pa je revščina, da od nje ljudje hirajo in umirajo. To vporabo premoženja je Kristus obsodil in tudi označil njeno usodo, ko je povedal priliko o bogatinu, ki se je oblačil v škrlat in tančico ter se je vsak dan imenitno gostil, in o ubogem Lazarju, ki je ležal pred bogatinovimi vrati, pa še drobtin od njegove mize ni dobil in je na koncu pristavil: »Prigodilo se je, da je bogatin umrl in bil pokopan v ognjeno morje.« Kakor je Kristus obsodil one, ki denar, premoženje razsipavajo za greh in strast in čezmerno uživanje, tako je pa še tudi obsodil one, ki so zaljubljeni v svoj denar, ki imajo denar samo za to, da se nad njim veselijo, da se ž njim bahajo in ponašajo. Povedal je priliko o možu, ki mu je polje bogato obrodilo, pa si je napravil nove velike žitnice in se je veselil svojega bogastva, pa se mu reče: »Neumnež, še to noč bodo tirjali tvojo dušo od tebe, in čigavo bo, kar si si pripravil?« Da, to je obsodil Kristus. Po Kristusu volji naj bi, kakor vse drugo na svetu, bil tudi denar tisti, ki naj bi nam bil pripomoček za srečno zveličanje. Zato govori Kristus, da naj si s krivičnim mamonom pridobimo prijateljev, ki nas vzamejo v večno prebivališče. Da, prav pridobljeno in prav rabljeno premoženje naj bi nam bilo ključ do nebeških vrat.

Vzglej! Na Francoskem, kjer se je posebno kmečko in delavsko ljudstvo odtujilo Cerkvi in veri in kjer duhovniki ne morejo dobiti pristopa v delavske vrste, so se organizirali delavci sami, da svoje zapeljane tovariše zopet pridobijo za Kristusa. Pretečeni mesec so imeli ti novodobni apostoli v nekem pariškem predmestju svoje letno zborovanje. Bilo je na tem zborovanju 1200 mladih delavcev, ki opravljajo med svojimi tovariši to plemenito delo.

Evharistično življenje na Poljskem. Od 15. do 18. junija t. l. so imeli v Lvovu velik evharistični kongres, ki je potekel zelo sijajno. Udeležili so se ga kardinal Hlond, dva nadškofa in osem škofov ter ogromne množice ljudstva. Tekom letošnjega leta mislijo obhajati taka zborovanja po vsem Poljskem, da bi se verniki tem bolj oklenili Kristusa, ki v najsvetejšem zakramentu živi med nami.

Prestopi v katoliško Cerkev. Škof v Vilni je pred kratkim sprejel v katoliško Cerkev precej znatno število pravoslavnihi duhovnikov. Eden od njih, o. Paznik, je prestopil v katol.

Cerkev s celo svojo župnijo. To je v škofiji Vilna že deseti slučaj, da se je vrnila v Cerkev cela župnija. — V Rimu pa je bil sprejet v kat. Cerkev mlad Japonec, dijak v zavodu svete Cecilije. Pri sprejemu prvega japonskega škofa Hayasakija je bil še pogan, pa je vendar sodeloval pri petju in je tako lepo pel Ave Maria, da je kardinal Bossum rekel: »Kdor zna tako lepo peti Mariji v čast, mora postati katoličan.« To se je sedaj po enem letu zgodilo. Papež sam je sprejel mladega Japonca v razgovor in mu podelil krasen rožnivenec.

Trgovinska pogodba z Avstrijo.

Z avstrijsko republiko je naša država sklenila trgovinsko pogodbo 1. 1925. V naslednjih dveh letih je Avstrija s posebnimi zakoni sklenila avtonomni carinski tarif, kojega glavni značaj je ta, da zaščituje avstrijsko poljedelstvo, da torej povišuje uvozno carino na poljedelske pridelke, na živino, meso, žito itd. Ko se je letos morala obnoviti trgovinska pogodba naše države z Avstrijo, je avstrijska država zahtevala, da mora nova pogodba vpoštevati novi avstrijski carinski tarif iz leta 1926 in 1. 1927. Pogajanja o tej stvari so bila težka in dolgotrajna. Počela so že v novembru lanskega leta, pa ni moglo priti do sporazuma. Zastopniki naše države so zahtevali, da se uvozne carine na poljedelske produkte ne smejo povišati, zastopniki Avstrije pa so zahtevali uveljavljenje z avstrijskimi zakoni povišanih uvoznih carin. V juniju letošnjega leta so se ta pogajanja nadaljevala. Prišlo je do sporazuma in dne 9. julija je bila podpisana revidirana trgovinska pogodba med zastopniki Jugoslavije in Avstrije.

Carinske postavke.

V naslednjem objavljamo najvažnejše postavke nove pogodbe in sicer v zlatih kronah — v oklepajih so carinske postavke prejšnje pogodbe —: pšenica, rž, oves 2 (—); moka 5; klavna živina 8.50, 10 (5); plemenska 50 (—); mlada živina 35 (—); mesne svinje, žive 18 (9); mrzlokrvni konji 130, 75 (60, 30); mast in slanina 10 (3.80); goveje meso, sveže 23 (12); prasičje meso v kosih 30 (12); ostalo svinjsko meso razen zaklanih mastnih svinj 26 (12); pripravljeno meso 45.50 (20); klobase brez salam po vrednosti 34, 74.50, 94.50 (20).

Avstrija je pristala na sledeča povišanja naših uvoznih carin: rastlinska mast 49 (29), ogljikova kislina tekoča 12.50 (10), zavojni papir 14 (10), tiskovni papir satiniran 17 (16), žica neobdelana nad 0.5 mm 12.50—14.50 (12), osi 27 (25), kladiva 25, 35 (19, 30), lopate, grablje in motike 27, 32 (29, 30), vijaki 50, 70 (28), žičniki neobdelani 23 (19, 39), okovice iz železa 40, 50 (35, 45), ključavnice 52 (46), blagajne nad 100 kg 52 (45, 40), izdelki iz kovnega železa 22 do 56 (17—40), tiskarske črke 50 (40), niklasti

izdelki 330 (250, 300), pločevina in žica iz bakra in mesinga 27 do 42 (23—35), bakreni in mesingasti izdelki 220 (200), namizno orodje posrebrano 600 (500), elektroštevci 200 (150).

Nenavadna povzdiga kmetijstva v Avstriji.

Ta nova pogodba, ki je pravzaprav dodatni dogovor k pogodbi iz l. 1925, je nepreklicna do 30. junija 1931, in se potem more odpovedati trimesečno. O pogodbi in o razmerah, v katerih je bila sklenjena, treba pomniti sledeče: Četudi je v Avstriji industrija bogato razvita, vendar je vlada uvidela, da bo država le tedaj napredovala, če se dvigne kmetijstvo do kar največjega razvoja. Kdor opazuje današnje stanje kmetijstva v Avstriji, se mora čuditi, koliko premore sistematično delo v gospodarstvu. Če hočemo trgovsko pogodbo z drugo državo prav pojmovati, moramo poznati njene gospodarske razmere, kajti vsaka trgovska pogodba med dvema državama je produkt in izraz gospodarskih razmer. Nekaj drugega je pogajati se z državo, ki nujno potrebuje gotovih uvoznih predmetov od svojega pogodnika, oziroma, ki nima možnosti prodaje svojih gotovih prebitkov drugod, kot v zemlji drugega pogodnika, in nekaj drugega zopet pogajati se z državo, ki se hoče v enem in drugem oziru osvoboditi odvisnosti druge pogodbene stranke. In Avstrija je danes država, ki si je umela z doslednim izvajanjem dobro premišljenega delovnega programa postaviti kmetijsko gospodarstvo na višino, ki bi se morda še pred 10 leti zdela nemogoča. Avstrija je žrtvovala ogromne milijone za povzdigo kmetijske produkcije.

Te stotine milijonov je uporabila z velikim uspehom. Avstrijska vlada si je nadela nalogo za ceno vsake žrtve dvigniti kmetijsko proizvodnjo ravno v tistih pridelkih, v katerih je bila država najbolj pasivna. To svojo nalogo je izpolnila v toliki meri, da je Avstrija že v mnogih teh predmetov aktivna, v drugih pa njena pasivnost stalno pada. Tako so n. pr. Avstrijci ne sicer v pšenici, pač pa v rži že popolnoma sami preskrbljeni. Kar se tiče sladkorja, je njegov pridelok v Avstriji čudno napredoval. Dočim je leta 1919 bilo mogoče komaj 5% domače potrebe sladkorja kriti iz domače produkcije, je bilo to v preteklem letu mogoče že s 65%. Krompirja se je bilo leta 1919 v Avstriji pridelalo 5 milijonov meterskih stotov, leta 1927 pa že 26.5 milijonov meterskih stotov, tako da se je mogel krompir že iz Avstrije izvažati. Mleka se v Avstrijo nič ne uvaža, ker ga proizvaja sama dovolj. V kratkem času bo Avstrija mogla izvažati mlečne izdelke, nadalje krompir, rž in oves.

Dobre strani nove pogodbe.

Ako preudarimo to gospodarsko stanje Avstrije, moramo priznati, da se je v teku desetletja povzpelo nepričakovano visoko. To stanje pa

moramo poznati, ako hočemo objektivno presojati revizijo naše trgovinske pogodbe z Avstrijo, ki se je ravnokar izvršila, sta jo obe državi po svojih predstavnikih podpisali in jo imate še predložiti parlamentom v odobritev. Avstrijski parlament je to pogodbo že sprejel na svoji seji dne 13. julija.

Da mora Avstrija pri danih razmerah ščititi v trgovinskih pogodbah z drugimi državami kmetijstvo, za katerega povzdigo je žrtvovala na stotine milijonov, je jasno. Ta zaščita kmetijskih interesov pa je bila za Avstrijo tem lažja, čim se je mogla v mnogih slučajih odreči pripuščanju njenih industrijskih predmetov po ugodnih carinskih postavkah na naše tržišče.

Naloga jugoslovanskega zastopstva ni bila lahka, vendar je isto rešilo po svoji najboljši vesti, dasi je moralo v marsičem popustiti pod težo danih razmer. Ako vzamemo trgovsko pogodbo kot trgovski posel, potem moramo priznati, da se celokupna predvidna trgovska bilanca vsled te pogodbe ne bo poslabšala. V več točkah je pridobilo s pogodbo kmetijstvo, industrija pa je v posameznih slučajih toliko pridobila, da bo naravnost onemogočen tuj uvoz.

Za nas je vsekako važna panoga v kmetijstvu živinoreja. V Avstrijo izvažajo osobito Slovenija težke vole in mesnate prašiče. Po novi pogodbi bo znašala carina od pitanih volov nad 500 kg teže 8.50 K od 100 kg in 10 K od volov izpod 500 kg žive teže. Ker pa izvažajo Slovenija le vole nad 500 kg, je izpadlo razlikovanje vsekako njej v prid in v škodo južnim krajem, ki izvažajo lažjo živino. Važna pridobitev je za Slovenijo tudi to, da se carina na teleta ne zviša, dasi so zahtevali avstrijski agrarni krogi vsaj 50%no povišanje uvozne carine. Skrb, da se v Avstriji povzdigne domača svinjereja, je že pri prvi pogodbi dala prednost težkim svinjam in oteževala uvoz mesnih svinj. Ta razlika je tem vidnejša v sedanji pogodbi, ki dopušča za svinje nad 110 kg carine prost uvoz, a za uvoz lažjih določa uvozno carino 18 K od 100 kg. Prizadevanje našega zastopstva, da zboljša to razliko, je bilo brezuspešno. Vprašanje ocarinjenih lahkkih mesnih svinj bo končno rešeno s trgovsko pogodbo med Avstrijo in Poljsko, ki je glavni uvoznik mesnih svinj, katerih postavi nad 10.000 na dunajski trg, dočim so naši izvozniki zalagali zlasti Koroško in Tirolsko. Ako se Poljski posreči izposlovati znižanje carine na mesne svinje — ki so njen glavni izvozni predmet — bodo tega znižanja deležni i naši izvozniki. Carina na žrebata bo znašala po novi pogodbi od mrzlokrvnih pasem 75 K po komadu. Tudi te postavke ni bilo mogoče znižati že iz razloga ne, da ima Nemčija pogoje no z Avstrijo za uvoz na nemško ozemlje 140 mark od komada in je Avstrija v veliki meri doslej uvažala žrebce kot posrednik.

Za sadjarstvo je važno, da se je za jesenski čas, ko še ne prihaja kali-

fornijsko sadje na avstrijski trg, — sprejelo v pogodbo olajšavo za carinjenje jabolk v zabojih in sodih nad 50 kg teže in se določila carina 3.5 K za 100 kg, dočim se carinijo jabolka v manjših opremah po 5 K, prost nasuta v vagon pa po 1 K; od hrušk se plača carina 2 K, slive in češplje pa se uvažajo v svežem stanju brez carine. Ker je Dunaj dober odjemalec za sadje in se dosegajo primeroma dobre cene zanj, te carinske postavke ne bodo ovirale našega izvoza.

Bučno olje se bode odslej izvažalo v Avstrijo brez carine, dokler bo pustila tudi naša država prost izvoz bučnih pešk. Ta določba je vsekako važna za kmete, ker bodo mogli doseči za bučne peške boljše cene.

Kar se tiče industrijskih izdelkov, je stalo jugoslovansko zastopstvo na stališču zaščite domačih podjetij. Carina na železo in železne izdelke je ostala bistveno nespremenjena. Kakor je znano, je zlasti v vijakih za les avstrijska industrija pri nas prodajala svoje izdelke v Jugoslavijo mnogo ceneje, kakor pa je oddajala iste doma s prozornim namenom, da uniči najprej naša podjetja, potem pa narekuje nemoteno visoke cene. Radi zaščite naše industrije bo znašala po sedanji pogodbi carina na vijake nad 7 mm 30 Din, do 7 mm pa 70 Din.

Prav tako bo pogodba obvarovala papirno industrijo za one vrste, ki jih v dovoljni meri proizvaja.

NOVICE

ZLATOMAŠNIK MILOŠ ŠMID V SOLČAVI.

Edini letošnji zlatomašnik lavant. škofije je g. kn.-šk. duh. svetnik M. Šmid, posebno turistom znani župnik v Solčavi. Avgusta letošnjega leta stopi v 80. leto svojega življenja, pa je še vedno močen in zdrav, dela korajžno in živahno zasleduje cerkvene dogodke in slovanski razvoj. Kjerkoli je služboval, se je prikupil, še posebe pa so ga vzljubili njegovi sedanji župljani solčavskih planin, med katerimi pastiruje že 36. leto, in to je od septembra leta 1892 naprej. Pod njegovim vodstvom so si krasno uredili pokopališče in cerkev ter si postavili za te kraje dokaj lepo in prostorno šolsko poslopje. Po njegovem prizadevanju se je odprla divna Logarska dolina in ž njo tudi pohod na Ojstrico in druge naše velikane, ter prehod na kranjsko plat tudi širnemu svetu z napravo nove lepe bele ceste, ki je posebe poleti polna hribolazcev, vozov in avtomobilov. Bog mu je dal dočakati veselje, kakor ga Solčava že od leta 1830 ni več obhajala: primicijo domačina salezijanca g. Antona Klemenšek, ki se bode na najslovesnejši način obhajala v nedeljo, dne 22. t. m. Toda ta posebno tukaj tako redka slovesnost bo pa le priprava na še redkejšo proslavo, kot je naš kraj še sploh nikoli ni doživel,